مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

به نام خدا

اظهارنظر کارشناسی درباره:
«طرح جهش تولید دانش بنیان»
(اعاده شده از شورای نگهبان)

مخصوص صحن علنی

مشخصات طرح

دوره یازدهم ـ سال اول

شماره ثبت:
۵۶

شماره چاپ:

تاریخ چاپ:

دفتر مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:
۲۴۰۱۷۳۶۶-۳

تاریخ انتشار:
۱۴۰۰/۱۲/۲۱

مقدمه

طرح جهش تولید دانش بنیان در تاریخ ۱۳۹۹/۴/۳ در مجلس یازدهم اعلام وصول شد و پس از بررسی در کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۲ با اصلاحاتی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و پس از ارسال به شورای محترم نگهبان، مورد ایراد این شورا قرار گرفت و به مجلس شورای اسلامی اعاده گردید. کمیسیون محترم آموزش، تحقیقات و فناوری به منظور رفع ایرادات شورای نگهبان در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۷ طرح مذکور را با اصلاحاتی به تصویب رساند که در ادامه مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

تبیین ایرادات شورای نگهبان

شورای محترم نگهبان به موجب نظریه شماره ۱۰۲/۲۹۶۳۸ مصوبه مجلس شورای اسلامی را دارای ابهام و ایرادهایی به شرح زیر دانسته است:

ماده (۱)- ابهام

الف- ابهام در «مرجع» ارائه فهرست

شورای نگهبان در اولین ایراد خود بیان نموده است که «در ماده (۱) بند (الف)، از این جهت که مشخص نیست فهرست مذکور باید به چه مرجعی ارائه شود، ابهام دارد». در واقع در این ماده مقرر شده بود که کلیه دستگاه‌های اجرائی موظفند سالانه، فهرست اقلام راهبردی خود و نیز توانایی‌های فناورانه داخلی و خلأهای موجود کشور را با تعیین اولویت‌ها ارائه دهند، اما مرجعی که باید این فهرست به آن ارائه شود؛ مشخص نگردیده بود.

کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری به منظور رفع ابهام مذکور، در بند (الف) ماده (۱) پس از عبارت «تعیین اولویت‌ها» عبارت «به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵» را اضافه نموده است. بنابراین با توجه به اینکه کمیسیون محترم، مرجع ارائه فهرست مذکور در این ماده را تعیین نموده، لذا به نظر می‌رسد ابهام شورای نگهبان در این زمینه مرتفع گردیده است.

ب- ابهام در «وزارتخانه‌های مذکور در ماده»

شورای نگهبان همچنین در ابهام دیگری نسبت به ماده (۱) مقرر نموده؛ «در بند (ب)، منظور از وزارتخانه‌های موضوع این ماده ابهام دارد». در بند (ب) این ماده تصریح شده بود که آیین‌نامه‌ای توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و با همکاری و هماهنگی وزارتخانه‌های موضوع این ماده تهیه و به تصویب هیأت وزیران برسد و از این جهت که وزارتخانه‌های موضوع این ماده مشخص نشده بودند، شورای نگهبان این بند را واجد ابهام دانست.

کمیسیون محترم به منظور رفع ایراد مذکور، در بند (ب) ماده (۱)، عبارت «معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و سازمان برنامه و بودجه کشور» را جایگزین عبارت «و هماهنگی وزارتخانه‌های موضوع این ماده» نمود. **بنابراین** با توجه به اینکه عبارت «وزارتخانه‌های موضوع این ماده» حذف شده است و «معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و سازمان برنامه و بودجه کشور» جایگزین آن شده، به نظر می‌رسد ابهام شورای نگهبان در این زمینه مرتفع گردیده است.

ماده (۲)- ابهام در سابقه قانونی «مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری»

شورای نگهبان ماده (۲) نیز را واجد ابهام دانسته و مقرر داشت؛ «از جهت سابقه قانونی مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری ابهام دارد». توضیح آنکه مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری از سال ۱۳۶۲ با عنوان دفتر بررسی‌ها و مطالعات علمی و صنعتی نخست وزیری ایجاد شده و پس از آن چندین بار تغییر نام داده است، لکن تا به امروز اساسنامه این مرکز به تصویب نرسیده و بر این اساس ماهیت آن واجد ابهام است.

کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری به منظور رفع ابهام مورد نظر شورای نگهبان، یک تبصره به ماده (۲) به شرح ذیل اضافه نمود: «تبصره ۲- مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهور به عنوان مؤسسه دولتی با استفاده از امکانات و نیرو انسانی موجود، ذیل نهاد ریاست جمهوری تشکیل می‌گردد. این مرکز با رعایت مصوبات شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات فعالیت می‌کند. اساسنامه این مرکز حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط نهاد ریاست جمهوری تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد». در این تبصره علاوه بر اینکه مقرر شده است؛ اساسنامه مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری تهیه و به تصویب هیأت وزیران برسد، ماهیت و حوزه فعالیت‌های آن نیز مشخص شده است. بنابراین هرچند به نظر می‌رسد ابهام شورای نگهبان نسبت به سابقه قانونی این مرکز با اضافه شدن تبصره مذکور رفع شده است اما به دلیل آنکه مطابق ماده (۱۷) قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۵، صرفاً به منظور اداره امور وظایف رئیس جمهور مندرج در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تشکیل شده است، لذا تاسیس این مرکز ذیل «نهاد ریاست جمهوری» به جهت آنکه ارتباطی با وظایف رئیس جمهور در قانون اساسی و تعیین حدود آن ندارد، مغایر بند (۱۰) اصل (۳) قانون اساسی و نظام اداری صحیح به نظر می‌رسد. **بنابراین پیشنهاد می‌گردد این سازمان ذیل معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور تاسیس گردد.**

ماده (۴)- مغایرت و ابهام

الف- مغایرت با بند (۱) اصل (۱۱۰) قانون اساسی

شورای نگهبان در رابطه با بند (ب) ماده (۴) تصریح نموده است؛ «با توجه به اینکه تغییر مذکور، اصلاح اساسنامه صندوق توسعه ملی محسوب می‌شود، مغایر بند (۱۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم و به تبع آن مغایر بند (۱) اصل (۱۱۰) قانون اساسی شناخته شد». در حقیقت مطابق بند (۱۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه، اساسنامه موجود صندوق توسعه ملی با تنفیذ رهبری دائمی شده است و هر گونه تغییر در اساسنامه موجود صندوق توسعه ملی به تنفیذ رهبری نیازمند است؛ بنابراین با توجه به اینکه در بند (ب) ماده (۴) تغییر اساسنامه صندوق توسعه ملی محسوب می‌شود و تنفیذی از رهبری در این رابطه وجود ندارد، لذا مغایر یا بند (۱) اصل (۱۱۰) قانون اساسی شناخته شده است.

کمیسیون محترم برای رفع ایراد شورای نگهبان، در ابتدای بند (ب) ماده (۴) عبارت «با رعایت اصل یکصد و دهم (۱۱۰) قانون اساسی» را اضافه نموده است. بنابراین علی‌رغم الحاق عبارت مذکور به ماده، با توجه به اینکه هرگونه تغییر در اساسنامه صندوق توسعه ملی مستلزم اذن مقام معظم رهبری بوده و این اذن از مقام معظم رهبری اخذ نشده است، **لذا ایراد شورای نگهبان و مغایرت با اصل (۱۱۰) کماکان به قوت خود باقی است و اصلاحات انجام شده توسط کمیسیون رافع ایراد به نظر نمی‌رسد. در راستای رفع ایراد پیشنهاد می‌گردد عبارت «اجرای این ماده منوط به اذن رهبری می‌باشد» جایگزین عبارت «با**

رعایت اصل یکصد و دهم قانون اساسی» گردد.

ب- ابهام در «واحدها و موسسات تحت حمایت این قانون» و مغایرت با بند «۱۰» اصل (۳) قانون اساسی

شورای نگهبان همچنین عبارت «واحدها و مؤسسات تحت حمایت این قانون» مذکور در بند (ث) را واجد ابهام دانسته و مقرر نموده است؛ «منظور از عبارت **واحدها و مؤسسات تحت حمایت این قانون** ابهام دارد.» همچنین اطلاق این بند را، مغایر بند (۱۰) اصل (۳) قانون اساسی تشخیص داده است. توضیح آنکه **اولاً** در هیچ‌یک از مواد مصوبه، این واحدها احصا نشده و به صورت پراکنده در مواد مختلف، ذکر شده است و در صورت عدم تعیین دقیق آن، بهره‌مندی آن‌ها از امتیازات مقرر در قانون دچار ابهام خواهد شد. **ثانیاً** پرداخت تعهدات مالی دستگاه‌های اجرایی لزوماً باید در چارچوب قوانین و بودجه سنواتی دستگاه صورت بگیرد و در مواردی که امکان پرداخت تعهدات در بودجه سنواتی وجود نداشته باشد، بر اساس قانون نحوه پرداخت محکومٌ‌به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی مورخ ۱۳۶۵ و همچنین بند «ج» (۲۴) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، عمل خواهد شد. بدین نحو که در صورت عدم وجود اعتبار، امکان توقیف اموال وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی که بودجه لازم جهت پرداخت محکومٌ‌به را ندارند، تا تصویب و ابلاغ بودجه یکسال و نیم بعد از سال صدور حکم وجود ندارد و در صورتی که پس از این مهلت نیز بدهی پرداخت نشود، مرجع قضایی یا ثبتی یادشده باید مراتب را جهت اجرا به سازمان برنامه و بودجه اعلام کند و سازمان مذکور موظف است ظرف سه ماه، محکومٌ‌به را بدون رعایت محدودیت‌های جابجایی در بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای از بودجه سنواتی دستگاه مربوط کسر و مستقیماً به محکومٌ‌له یا اجرای احکام دادگاه یا سایر مراجع قضایی و ثبتی مربوط پرداخت کند. بنابراین الزام سازمان برنامه و بودجه به پرداخت مستقیم بدهی از بودجه دستگاه بدون رعایت مواد فوق، مغایر نظام اداری صحیح می‌باشد.

کمیسیون در جهت رفع ایراد و ابهام شورای نگهبان، بند (ث) ماده (۴) را بدین شرح اصلاح نموده است:

«در مورد احکام قطعی دادگاه‌ها و اسناد لازم‌الاجرای ثبتی و دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع قضائی علیه دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، سازمان برنامه و بودجه موظف است در اجرای بند «ج» ماده (۲۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴، قراردادها مرتبط با تولید محصولات دانش بنیان با واحدها و مؤسسات موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ را در اولویت قرار دهد». بنابراین با توجه به اصلاحات صورت گرفته به نظر می‌رسد، **اولاً** ابهام شورای نگهبان در رابطه با واحدها و موسسات تحت حمایت این قانون مرتفع گردیده است زیرا در اصلاح صورت گرفته، تصریح شده است که منظور از واحدها و موسسات تحت حمایت این قانون، واحدها و مؤسسات موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ می‌باشد. **ثانیاً** با توجه به تصریح به رعایت بند (ج) ماده (۲۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در اصلاح صورت گرفته به نظر می‌رسد، مغایرت با نظام اداری صحیح و بند (۱۰) اصل (۳) قانون اساسی مرتفع شده است.

ماده (۶)- مغایرت

الف- مغایرت تبصره بند «ب» با اصل (۸۵) قانون اساسی

در تبصره بند «ب» ماده (۶) مصوبه، مقرر شده بود؛ «تعریف، احراز صلاحیت و برخورداری واحدهای خلاق از مزایای بر عهده معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور خواهد بود.» بنابراین شورای نگهبان در رابطه با تبصره بند (ب) ماده (۶) مقرر نمود؛ «واگذاری تعریف، (تعیین) صلاحیت و برخورداری واحدهای خلاق از مزایای قانون به معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی شناخته شد».

در واقع واگذاری تعریف، (تعیین) صلاحیت و برخورداری واحدهای خلاق از مزایای قانون به جهت اینکه دارای ماهیت تقنینی است لذا واگذاری این امور به معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری با اصل (۸۵) قانون اساسی مغایرت دارد.

کمیسیون در جهت رفع این ایراد، اقدام به اصلاح این تبصره بدین شرح نموده است که:

«واحدهای خلاق، اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی هستند که در حوزه صنایع فرهنگی و خلاق فعالیت دارند و از مهارت‌های انسانی، نوآوری و فناوری‌های جدید برخوردار هستند و نسبت به ارائه محصولات (کالا و خدمات) نوآورانه و فناورانه و یا بهره‌برداری از الگوهای جدید کسب و کار اقدام می‌نمایند. تشخیص مصادیق واحدهای واجد شرایط فوق برعهده معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور است». در اصلاح صورت گرفته توسط کمیسیون، در این تبصره واحدهای خلاق تعریف شده است و فقط تشخیص مصادیق آن برعهده معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور واگذار شده است؛ بنابراین **به نظر می‌رسد ایراد مغایرت با اصل (۸۵) قانون اساسی با اصلاح صورت گرفته در تبصره مرتفع گردیده است**.

ب_ مغایرت بند (پ) با بند (۱) اصل (۱۱۰) قانون اساسی

شورای نگهبان ناظر به بند (پ) ماده (۶) تصریح نموده است؛ «با توجه به اینکه قسمت اول این بند، اصلاح اساسنامه صندوق توسعه ملی محسوب می‌شود، مغایر بند (۱۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم و به تبع آن مغایر بند (۱) اصل (۱۱۰) قانون اساسی شناخته شد». توضیح آنکه مطابق بند (۱۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه، اساسنامه صندوق توسعه ملی با تنفیذ رهبری دائمی شده است و هر گونه تغییر در اساسنامه موجود صندوق توسعه ملی به تنفیذ رهبری نیازمند است و اختصاص ۴۰ درصد از کل منابع ورودی صندوق به پرداخت تسهیلات، منجر به تغییرات زیادی در نحوه مصارف صندوق شده و مغایر با بند (۱۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و متعاقباً بند (۱) اصل (۱۱۰) قانون اساسی خواهد بود.

کمیسیون به منظور رفع ایراد مذکور، عبارت «با رعایت اصل یکصد و دهم (۱۱۰) قانون اساسی، در بندهای «الف» و «ب» ماده (۵۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴، عبارت «بیست درصد (۲۰٪) منابع موضوع این بند، جهت شرکت‌ها دانش بنیان و فناور به عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی با معرفی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات»» جایگزین عبارت «در بندهای «الف» و «ب» ماده (۵۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴، عبارت «و بیست درصد (۲۰٪) از آن، جهت شرکت‌ها دانش بنیان و فناوری به عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی با معرفی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۸) این قانون»» نموده است. بنابراین با عنایت به اینکه در مصوبه اصلاحی کمیسیون تصریح گردیده است که ۲۰ درصد ذکر شده، ۲۰ درصد منابع مذکور در بندهای (الف) و (ب) ماده (۵۲) می‌باشد که در این صورت اصلاحی در اساسنامه صندوق توسعه ملی رخ نمی‌دهد، **لذا ایراد شورای نگهبان مرتفع گردیده است و تصویب آن مورد پیشنهاد است.**

ماده ۸- مغایرت و ابهام

الف- مغایرت جزء (۱) بند (الف) با اصل (۶۰) قانون اساسی

شورای نگهبان در رابطه با ماده (۸) اعلام نموده است «حضور رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در ترکیب شورای مذکور، مغایر اصل (۶۰) قانون اساسی شناخته شد». در حقیقت با توجه به اینکه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان در حیطه اعمال قوه مجریه می‌باشد، لذا اعضای آن باید از میان افراد وابسته به این قوه باشد و حضور افراد خارج از این قوه فقط به عنوان عضو ناظر پذیرفته شده است؛ بنابراین عضویت رئیس ستاد کل نیروهای مسلح به این دلیل که ذیل قوه مجریه محسوب نمی‌شود مغایر اصل (۶۰) قانون اساسی شناخته شده است.

کمیسیون برای رفع ایراد مذکور، عبارت «وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح» را جایگزین عبارت «رئیس ستاد کل نیروهای مسلح» نموده است. بنابراین با توجه به اصلاح صورت گرفته **به نظر می‌رسد ایراد شورای نگهبان در خصوص مغایرت با اصل (۶۰) قانون اساسی مرتفع گردیده است و تصویب آن مورد پیشنهاد است.**

ب- ابهام در مفهوم سیاست‌گذاری توسط شورای راهبری فناوری‌ها و نسبت آن با سیاست‌های نهادهای دیگر

شورای نگهبان ناظر به ماده (۸) مقرر نموده است؛ «نسبت بین سیاست‌گذاری توسط شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان و سیاست‌گذاری کلان توسط شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و همچنین نسبت آن‌ها با سیاست‌های کلی نظام و صلاحیت‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی ابهام دارد». توضیح آنکه با توجه به اینکه در ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری مسؤولیت سیاست‌گذاری را برعهده دارد و مطابق جزء (۱) بند (الف) ماده (۸)، شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان جایگزین آن می‌گردد و سپس در جزء (۲) بند (الف) ماده (۸) مقرر شده است، سیاست‌های کلان به تصویب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری برسد؛ لذا مشخص نیست که سیاست‌های مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان چه نسبتی با سیاست‌های کلان مصوب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری دارد؟ همچنین مشخص نگردیده است که چه ارتباطی بین سیاست‌های مذکور و سیاست‌های کلی نظام و مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی در این خصوص وجود دارد؟

کمیسون به منظور رفع ایراد شورای نگهبان جزء (۲) بند (الف) ماده (۸) را بدین شرح اصلاح نموده است؛ «متن زیر به انتهای این ماده الحاق می‌شود:

شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، موظف است سیاست‌ها و اولویت‌های پژوهشی کشور و دستگاه‌های اجرائی موضوع بندهای «ب» و «پ» ماده (۶۴) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران را سالانه تدوین و تصویب نماید. شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان، برنامه‌ریزی و اقدامات لازم را در چهارچوب این قانون در راستای پیشبرد سیاست‌ها و تحقق اولویت‌های فوق‌الذکر انجام داده و گزارش اقدامات انجام شده را سالانه به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری ارائه می‌نماید». بنابراین با توجه به اصلاح صورت گرفته توسط کمیسیون محترم، به نظر می‌رسد هرچند ابهام مذکور توسط شورای نگهبان ناظر به نسبت بین سیاست‌گذاری توسط شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان و سیاست‌گذاری کلان توسط شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری مرتفع گردیده است و مطابق آن سیاست‌گذاری به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری واگذار شده و برنامه‌ریزی و اقدامات لازم در چارچوب پیشبرد سیاست‌ها، به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان تفویض شده است. اما **ابهام شورای نگهبان ناظر به نسبت این سیاست‌ها با سیاست‌های کلی نظام و صلاحیت‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی کماکان به قوت خود باقی است.**

ج- ابهام بند (ج) در مرجع تشخیص انطباق با اهداف مندرج در ماده (۱)

شورای نگهبان در رابطه با بند (ج) ماده (۸) اظهار نموده است؛ «مرجع تشخیص انطباق با اهداف مندرج در ماده (۱) این قانون ابهام دارد». مطابق مصوبه کمیسیون در این بند مقرر شده بود؛ «در ماده (۹) عبارت «و در چارچوب مصوبات شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان و پس از انطباق با اهداف مندرج در ماده (۱) این قانون، از مزایای شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان» پس از عبارت «مبادلات مالی بین المللی» اضافه می‌شود». بنابراین با توجه به اینکه مرجع تشخیص برای مطابقت با اهداف مندرج در ماده (۱) این قانون معین نشده است، شورای نگهبان آن را واجد ابهام تشخیص داده است.

کمیسیون محترم در راستای رفع ابهام شورای نگهبان، در بند (ج) ماده (۸) عبارت «توسط شورای مذکور» را پس از عبارت «اهداف مندرج در ماده (۱) این قانون» اضافه نموده است. بر این اساس با توجه به تعیین مرجع تشخیص انطباق با اهداف مندرج در ماده (۱) **به نظر می‌رسد ابهام شورای نگهبان ناظر به مرجع تشخیص مقرر در این بند رفع گردیده است و تصویب آن مورد پیشنهاد است.**

د- ابهام بند (چ) در موضوع تصویب هیأت امنای پارک‌های علم و فناوری

شورای نگهبان در رابطه با بند (چ) ماده (۸) مقرر نموده؛ «از این جهت که موضوع تصویب هیأت امنا چیست، ابهام دارد». در بند

مذکور تصریح شده بود؛ متن زیر جایگزین ماده (۱۰) می‌گردد؛

«ماده ۱۰- پارک‌های علم و فناوری با تصویب هیات امنای خود مشمول مزایا و اختیارات ماده (۷) و ماده (۱۵) قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۵ می‌باشند و کارکنان شاغل در پارک‌های علم و فناوری مشمول ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی می باشند». بنابراین با توجه به اینکه مشخص نبود منظور از «تصویب هیأت امنا» صلاحیت تسری یا عدم تسری مزایا و اختیارات موضوع مواد (۷) و (۱۵) قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی به پارک‌های علم و فناوری است و یا اینکه منظور از ذکر عبارت مزبور، این بوده است که از این پس پارک‌های علم و فناوری نیز مشول مواد (۷) و (۱۵) قانون مزبور بوده و هیأت امنای پارک‌های علم و فناوری صلاحیت مشابه سازمان منطقه ویژه اقتصادی را دارد؟ واجد ابهام تشخیص داده شده است.

کمیسیون محترم به منظور رفع ابهام شورای نگهبان، بند (چ) ماده (۸) را بدین شرح اصلاح نموده است؛

«متن زیر جایگزین ماده (۱۰) می‌گردد:

ماده ۱۰- پارک‌های علم و فناوری دارای عرصه محدود در چهارچوب پهنه‌بندی شورای عالی معماری و شهرسازی و طرح جامع مصوب هیات امنای خود، در محدوده خود مشمول مزایای مواد (۷) و (۱۵) و (۲۲) قانون اداره و تشکیل مناطق ویژه اقتصادی در خصوص فعالیت‌های عمرانی، ساختمانی و خدماتی می‌باشند و کارکنان شاغل در پارک‌های علم و فناوری مشمول ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ بااصلاحاقات و الحاقات بعدی می‌باشند. آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف سه ماه پس از تصویب قانون به پیشنهاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره- در بند (۲) ماده (۴۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقا نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۲۱ عبارت «و طرح‌های مصوب شورای برنامه‌ریزی استان» پس از عبارت «مناطق ویژه اقتصادی مصوب» اضافه می‌شود».

در همین راستا علی‌رغم اصلاح صورت گرفته ابهام شورای نگهبان کماکان به قوت خود باقی است چراکه مشخص نشده است صلاحیت تصویب هیأت امنا چیست و صرفاً به فعالیت‌های آن اشاره شده و مرجع تصویب بهره‌مندی از مزایای مواد (۷) و (۱۵) و (۲۲) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد مشخص نشده است. شایان ذکر است در صورتی که صلاحیت هیأت امنا تشکیل شرکت و معافیت گمرکی مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی خواهد بود. بنابراین عدم تصویب آن مورد پیشنهاد است.

ماده ۱۱- مغایرت جزء (۲) بند (ت) با اصل (۸۵) قانون اساسی

شورای نگهبان ناظر به جزء (۲) بند (ت) ماده (۱۱) اظهار نموده است: «اطلاق واگذاری تعاریف به آیین‌نامه، مغایر با اصل (۸۵) قانون اساسی شناخته شد». توضیح آنکه در این بند به «صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه و خصوصی»، «شتاب دهنده‌های شرکتی»، «مراکز و کارخانه‌های نوآوری» و «صندوق‌های پژوهش و فناوری» اشاره شده است و تصریح گردیده تعریف این صندوق‌های به تصویب هیأت وزیران برسد، بنابراین به جهت ماهیت تقنینی این امر(تعریف صندوق‌ها)، تفویض آن به قوه مجریه مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی می‌باشد.

کمیسیون محترم در راستای رفع ایراد شورای نگهبان، عبارت «صندوق‌های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌گذار موضوع بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ که فعالیت آن‌ها در تأمین مالی فناوری و نوآوری و فعالیت‌های دانش بنیان به تأیید شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان رسیده باشد. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر» را جایگزین عبارت «نهادهای فعال در زیست بوم دانش بنیان شامل صندوق‌های سرمایه‌گذار جسورانه و خصوصی، شتاب‌دهنده‌های شرکتی، مراکز و کارخانه‌های نوآوری و صندوق‌های پژوهش و فناوری. آیین‌نامه اجرائی این بند از جمله تعاریف، حداکثر» نمود. بنابراین با توجه به اصلاح انجام

شده در کمیسیون **به نظر می‌رسد ایراد مغایرت با اصل (۸۵) قانون اساسی مرتفع گردیده و بر این اساس تصویب آن مورد پیشنهاد است.**

ماده۱۲- مغایرت بند (ب) با اصل (۶۰) قانون اساسی

شورای نگهبان در رابطه با بند (ب) ماده (۱۲) اعلام نموده است «اضافه شدن اجزای (۱۱) و (۱۲) به ترکیب شورای توسعه برنامه‌ریزی استان با فرض داشتن حق رأی، مغایر اصل (۶۰) قانون اساسی شناخته شد». توضیح آنکه به جهت ماهیت اجرایی شورای توسعه برنامه‌ریزی استان، عضویت با حق رأی «رئیس مراکز نوآوری دانشگاهی» و «نماینده اتحادیه دانشگاه‌های غیردولتی استان» به عنوان اشخاص خصوصی مغایر اصل (۶۰) قانون اساسی است.

کمیسیون به منظور رفع ایراد مذکور از اضافه نمودن اجزای (۱۱) و (۱۲) به بند (الف) ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور صرف نظر کرده و عضویت «رئیس مراکز نوآوری دانشگاهی» و «نماینده اتحادیه دانشگاه‌های غیردولتی استان» در شورای برنامه‌ریزی استان را حذف نموده است که **رافع ایراد شورای نگهبان به نظر می‌رسد و تصویب آن پیشنهاد می‌گردد.**

ماده ۱۴- ابهام

الف- ابهام در رعایت قوانین در تشکیل سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری

شورای نگهبان در خصوص ماده (۱۴) اعلام نموده «از این جهت که آیا تشکیل سازمان مذکور با رعایت قوانین و مقررات خواهد بود یا خیر، ابهام دارد». در واقع با توجه به اینکه بر اساس این ماده به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک‌های علم و فناوری اجازه داده شده تا با هدف توسعه منابع مالی و مدیریت متمرکز و یکپارچه سرمایه‌گذاری‌ها، دارایی‌ها و اموال اقدام به تأسیس «سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری» وابسته به خود نمایند که صد در صد آن متعلق به همان دانشگاه، موسسه یا واحد مزبور می‌باشد و درآمد آن نیز در راستای تحقق اهداف مؤسس هزینه خواهد شد. مسئله‌ای که در این خصوص وجود دارد آن است که بخش عمده‌ای از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی ماهیت دولتی دارند و لذا سازمان وابسته به آنها نیز اعم از اینکه در قالب شرکت یا مؤسسه تشکیل شود، ماهیت دولتی دارد. از سوی دیگر مطابق جزء (۱) بند (الف) سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، دولت حق فعالیت اقتصادی جدید خارج از موارد صدر اصل (۴۴) را ندارد و موظف است هرگونه فعالیت (شامل تداوم فعالیت‌های قبلی وبهره‌برداری از آن) را که مشمول عناوین صدر اصل (۴۴) نباشد، حداکثر تا پایان برنامه پنجساله چهارم توسعه به بخش‌های تعاونی و خصوصی و عمومی غیردولتی واگذار کند. بنابراین حکم این ماده مبنی بر تشکیل سازمان‌های وابسته به دانشگاه‌ها و مراکز دولتی جهت سرمایه‌گذاری در صورتی که مقید به رعایت قوانین و مقررات سابق از جمله قانون نحوه اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی نباشد، مغایر جزء (۱) بند (الف) سیاست‌های کلی اصل (۴۴) و در نتیجه مغایر بند (۱) اصل (۱۱۰) قانون اساسی خواهد بود، بنابراین از این حیث واجد ابهام است.

کمیسیون به منظور رفع ایراد شورای نگهبان در صدر ماده پس از عبارت «وابسته به خود را»، عبارت «در چارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه» را اضافه نموده است. **بنابراین اصلاح صورت‌گرفته رافع ایراد شورای نگهبان بوده و تصویب آن مورد پیشنهاد است.**

ب- ابهام تبصره (۲) در رعایت اصول (۵۲) و (۵۳) قانون اساسی

شورای نگهبان ناظر به تبصره (۲) ماده (۱۴) مقرر نموده «از این جهت که در هزینه‌کرد درآمدهای مذکور، اصول (۵۲) و (۵۳) قانون اساسی رعایت می‌شود یا خیر، ابهام دارد». توضیح آنکه در تبصره مذکور مقرر شده است «درآمد سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری منحصراً در راستای تحقق اهداف آن دانشگاه، مؤسسه آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک علم و فناوری صرف خواهد شد.» بر اساس این تبصره مشخص نیست که در رابطه با سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری دانشگاه‌ها و موسسات دولتی از آنجا که هزینه و درآمد آن‌ها باید در بودجه پیش‌بینی شود و همچنین گردش خزانه در رابطه با آن‌ها باید رعایت گردد، تخصیص درآمد آنها به تحقق

اهداف آن دانشگاه، با رعایت اصول (۵۲) و (۵۳) قانون اساسی خواهد بود یا خیر؟

کمیسیون به منظور رفع ابهام شورای نگهبان، در تبصره (۲) پس از عبارت «درآمد سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری» عبارت «با رعایت اصول پنجاه و دوم (۵۲) و پنجاه سوم (۵۳) قانون اساسی» را اضافه نموده است که با توجه به اصلاح صورت گرفته توسط کمیسیون **به نظر می‌رسد، ابهام شورای نگهبان ناظر به رعایت اصل (۵۲) و (۵۳) قانون اساسی در رابطه با موسسات وابسته دولتی رفع گردیده و بر این اساس تصویب آن مورد پیشنهاد است.**

ماده ۱۶- ابهام در رعایت ترتیب گردش خزانه

شواری نگهبان در رابطه با ماده (۱۶) اعلام نموده؛ «از این جهت که آیا عبارت «مستقیماً صرف خرید تضمینی برق تجدیدپذیر می‌شود» رعایت ترتیب گردش خزانه صورت می‌گیرد یا خیر، ابهام دارد». توضیح آنکه با توجه به اینکه در این ماده مقرر شده؛ ۵۰ درصد از درآمد ایجاد شده قبل از واریز به خزانه مستقیماً صرف خرید تضمینی برق تجدیدپذیر می‌گردد و مابقی آن پس از واریز به خزانه به ترتیب ۲۵ درصد برای حمایت از آزمایشگاه‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و شتاب‌دهنده‌های مرتبط با توسعه برق و ۲۵ درصد آن جهت پرداخت تسهیلات جهت احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر به مصرف می‌رسد، لذا مشخص نیست که عبارت «مستقیماً صرف خرید تضمینی برق تجدیدپذیر می‌شود» با رعایت اصل (۵۳) و ترتیبات گردش خزانه خواهد بود یا خیر؟ ابهام دارد.

کمیسیون به منظور رفع ابهام شورای نگهبان، در ماده (۱۶) پس از عبارت «به میزان پنجاه درصد (۵۰٪)» عبارت «با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی» را اضافه نموده است. **بنابراین اصلاح صورت‌گرفته رافع ابهام شورای نگهبان به نظر می‌رسد و تصویب آن مورد پیشنهاد است.**

ماده ۱۷- ابهام و مغایرت

الف- ابهام در نشان‌های ملی صادرات‌محور

شورای نگهبان در رابطه با ماده (۱۷) اعلام نموده؛ «منظور از نشان‌های ملی صادرات محور ابهام دارد». **در حقیقت وجه ابهام شورای نگهبان عدم وجود تعریف و ضابطه برای این نشان‌ها می‌باشد.** کمیسیون در جهت رفع این ابهام، عبارت «شکل‌گیری نشان‌های ملی صادرات محور» را حذف نموده و عبارت «توسعه صادرات محصولات دانش بنیان» را جایگزین آن نموده است، که به نظر می‌رسد با توجه به اصلاح صورت گرفته، **ابهام شورای نگهبان مرتفع گردیده و بر این اساس تصویب آن مورد پیشنهاد است.**

ب- مغایرت بند (الف) با اصل (۱۵) قانون اساسی و ابهام در رعایت اصل (۸۵) قانون اساسی

شورای نگهبان ناظر به این بند (الف) یک ایراد و یک ابهام مطرح نموده است؛ در ایراد شورای نگهبان مقرر شده است «استفاده از واژه غیرفارسی «پروژه» مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی می‌باشد». و در ابهام این شورا نیز بیان شده «بند (الف) مبنیاً بر ابهام مذکور در جزء (۲) بند (ت) ماده (۱۱) ابهام دارد». در واقع با توجه به اینکه در این بند مقرر شده است آیین‌نامه اجرائی این بند به تصویب هیأت وزیران می‌رسد ولی تعریف «صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه» بیان نشده است؛ بنابراین به جهت ماهیت تقنینی تفویض آن به آیین‌نامه و عدم تعریف آن در قانون، با اصل (۸۵) قانون اساسی مغایرت خواهد داشت، لذا شورای نگهبان این بند را واجد ابهام تشخیص داده است.

کمیسیون به منظور رفع ایراد و ابهام شورای نگهبان، عبارت «دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار را در صندوق‌ها و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهور اسلامی ایران که در حوزه تأمین مالی فناوری و نوآوری فعالیت می‌کنند» را جایگزین عبارت «قابل معامله در بورس را در صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه، خصوصی، پروژه و طرح‌های جمع‌سپاری» نموده است. بنابراین با توجه به اصلاح صورت گرفته به نظر می‌رسد، ایراد و ابهام شورای نگهبان ناظر به این بند رفع گردیده است، زیرا واژه غیرفارسی «پروژه» و همچنین «صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه، خصوصی، پروژه و طرح‌های جمع‌سپاری» حذف شده است و بر این اساس تصویب این ماده مورد پیشنهاد است.

ج- مغایرت بند (ب) با بند (۱) اصل (۱۱۰) قانون اساسی

شورای نگهبان در رابطه با بند (ب) ماده (۱۷) بیان نموده است: «بند (ب)، با توجه به اینکه اصلاح اساسنامه صندوق توسعه ملی محسوب می‌شود، مغایر بند ۱۰ اصل سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و به تبع آن مغایر بند (۱) اصل (۱۱۰) قانون اساسی شناخته شد» توضیح آنکه مطابق این بند صندوق توسعه ملی مجاز است نسبت به ارائه تسهیلات ارزی به خریداران خارجی و تسهیل صدور ضمانت‌نامه‌های ارزی با اولویت نشان‌های ملی صادرات‌محور اقدام نماید. در این خصوص باید اشاره نمود با عنایت به اینکه مطابق بند (خ) ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور(موضوع اساسنامه صندوق توسعه ملی) مصارف صندوق توسعه ملی مشخص گردیده است و ارائه تسهیلات ارزی به خریداران خارجی و تسهیل صدور ضمانت‌نامه‌های ارزی، از مصارف صندوق نمی‌باشد، لذا اطلاق این بند مغایر بند (۱) اصل (۱۱۰) قانون اساسی و مغایر اساسنامه صندوق توسعه ملی می‌باشد.

کمیسیون به منظور رفع ایراد شورای نگهبان، بند «ب» ماده (۱۷) را بدین شرح اصلاح نموده است: «با رعایت اصل یکصد و دهم (۱۱۰) قانون اساسی، صندوق توسعه ملی مجاز است نسبت به ارائه تسهیلات خرید به طرف‌های خریدار کالا و خدمات دانش بنیان ایرانی و تسهیل صدور ضمانت‌نامه‌های ارزی در بازارهای هدف صادراتی کشور اقدام نماید» بنابراین به جهت آنکه در این بند ارائه تسهیلات مقید به ارائه در بازارهای هدف صادراتی کشور گردیده و این امر در چارچوب جزء (۳) بند (خ) ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور(موضوع اساسنامه صندوق توسعه ملی) می‌باشد، **بنابراین اصلاح صورت‌گرفته رافع ایراد شورای نگهبان به نظر می‌رسد و تصویب آن مورد پیشنهاد است.**

د- مغایرت بند (ت) با بند (۱۰) اصل (۳) قانون اساسی

شورای نگهبان ناظر به بند (ت) ماده (۱۷) مقرر نموده؛ «اطلاق این بند، نسبت به موارد دارای طبقه‌بندی و نیز موارد نقض حریم خصوصی اشخاص مغایر بند (۱۰) اصل سوم قانون اساسی شناخته شد». با توجه به اینکه در این بند مقرر شده است؛ بانک مرکزی، سازمان امور مالیاتی و سازمان تامین اجتماعی موظفند امکان دریافت الکترونیکی و برخط داده‌های مورد نیاز معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی را فراهم نماید، بنابراین اطلاق این بند در مواردی که مربوط به نقض حقوق خصوصی اشخاص و اسناد دارای طبقه‌بندی و محرمانه می‌باشد، مغایر با نظام صحیح اداری و بند (۱۰) اصل سوم قانون اساسی می‌باشد.

کمیسیون به منظور رفع ایراد شورای نگهبان، عبارت «با رعایت محرمانگی» را پس از عبارت «بانک مرکزی، سازمان امور مالیاتی و سازمان تامین اجتماعی موظفند» اضافه نموده است. بنابراین با توجه به اصلاح صورت گرفته به نظر می‌رسد، ایراد شورای نگهبان در رابطه با موارد طبقه‌بندی و نقض حریم خصوصی افراد رفع شده است اما در خصوص رعایت حریم خصوصی، عبارت الحاقی رافع ایراد شورای نگهبان نبوده و ایراد کماکان به قوت خود باقی است. بنابراین پیش‌نهاد می‌گردد که عبارت «و با رعایت حریم خصوصی افراد» بعد از عبارت «با رعایت محرمانگی» اضافه گردد.

ه- ابهام بند (ث) در رعایت سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی

شورای نگهبان در رابطه با بند (ث) ماده (۱۷) اعلام نموده «از این جهت که آیا سرمایه‌گذاری‌های مذکور با رعایت قوانین و مقررات خواهد بود یا خیر، ابهام دارد». در واقع با توجه به اینکه برخی از سازمان‌های توسعه‌ای مذکور در بند (ث) ماده (۱۷)، موسسه وابسته دولتی محسوب می‌شوند، بنابراین مشخص نیست که این سرمایه‌گذاری با رعایت قوانین و مقررات مربوط به موسسات وابسته دولتی و همچنین سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی در رابطه با سرمایه‌گذاری این موسسات می‌باشد یا خیر؟ در صورتی که بدون رعایت مقررات مذکور باشد مغایر سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و متعاقباً بند (۱) اصل (۱۱۰) قانون اساسی خواهد بود. لذا شورای نگهبان این ماده را واجد ابهام دانسته است.

کمیسیون به منظور رفع ابهام شورای نگهبان در این بند پس از عبارت «صندوق نوآوری و شکوفایی» عبارت «و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و در چارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی» را اضافه نموده است. بنابراین

با توجه به اصلاح صورت گرفته **به نظر می‌رسد ابهام شورای نگهبان در رابطه با سرمایه‌گذاری موسسات وابسته دولتی مرتفع گردیده است و تصویب این ماده مورد پیشنهاد است.**

و- ابهام بند (ج) در روشن نبودن تعریف ضوابط ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود و ابهام در اعتبار گزارش کارشناسی

شورای نگهبان ناظر به این بند دو ابهام مطرح کرده است؛ در ابهام اول بیان کرده است: «در بند (ج)، از جهت روشن نبودن تعریف و ضوابط ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود ابهام دارد». در واقع با توجه به اینکه در رابطه با تعریف و ضوابط ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود قانونی وجود ندارد، لذا پیش‌بینی شرکت‌هایی برای ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود و تلقی دانش فنی محصولات دانش بنیان به عنوان دارایی‌ها، واجد ابهام است. همچنین شورای نگهبان با بیان یک ابهام دیگر اعلام نموده؛ «در جزء (۱) بند (ج)، منظور از ملاک عمل قرار گرفتن گزارش کارشناسی این شرکت‌ها ابهام دارد». **توضیح آنکه مشخص نیست مقصود از ملاک عمل قرار گرفتن گزارش کارشناسی برای دستگاه‌های اجرایی و مراجع قضایی چیست؟**

کمیسیون به منظور رفع ابهامات شورای نگهبان، «جزء (۱) بند (ج) ماده (۱۷) را به شرح زیر اصلاح، جزء (۲) آن را ابقا و یک جزء به عنوان جزء (۳) به آن اضافه کرده است:

۱- دستگاه‌های اجرائی و مراجع قضائی مجازند در مواردی که نیاز به کارشناسی در حوزه دارایی‌های نامشهود وجود دارد، از گزارش‌های کارشناسی شرکت‌های ارزشگذاری دارایی‌های نامشهود استفاده نمایند.

۳- دارایی نامشهود مشتمل بر کلیه دارایی‌های فکری، حقوق ناشی از قراردادها و مجوزهای قانونی و نیز سرمایه انسانی، سازمانی و ارتباطی (شبکه‌ای) می‌باشد. وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور ظرف سه ماه از ابلاغ این قانون نسبت به تدوین دستورالعمل اجرائی نحوه تأیید صلاحیت، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود و نیز دستورالعمل اجرائی روش‌های ارزش‌گذاری دانش فنی محصولات دانش بنیان و استانداردهای حسابداری مربوط و نحوه محاسبه استهلاک آن اقدام کند».

بنابراین با توجه به اصلاحات صورت گرفته توسط کمیسیون به نظر می‌رسد ابهامات شورای نگهبان نسبت به این بند در رابطه با تعریف و ضوابط ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود در جزء (۳) رفع گردیده است و منظور از ملاک عمل قرارگرفتن گزارش‌های کارشناسی نیز در جزء (۱) مشخص شده است، **بنابراین تصویب این ماده مورد پیشنهاد است.**

ماده۱۸- ابهام در نسبت میزان مشارکت و استثناء شدن از شمول قوانین

شورای نگهبان ناظر به ماده (۱۸) مقرر نموده؛ «از این جهت که نسبت میان میزان مشارکت و استثناء شدن از شمول قوانین مذکور روشن نیست، ابهام دارد». در این ماده مقرر شده بود، بانک‌ها در صورت مشارکت با صندوق نوآوری و شکوفایی در تامین مالی، از شمول مفاد مواد (۱۶) و (۱۷) قانون رفع موانع تولید و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۰۱/ ۰۲/ ۱۳۹۴، استثناء می‌شوند. لکن مشخص نشده بود، در صورتی که بانک‌ها با صندوق‌های مذکور مشارکت داشتند به میزان مشارکت از شمول مفاد مواد (۱۶) و (۱۷) قانون رفع موانع تولید و ارتقای نظام مالی کشور مستثنی شده یا اینکه در صورت مشارکت تمام فعالیت بانک از شمول مفاد مواد مذکور مستثنی می‌شود؟ بنابراین شورای نگهبان این ماده را واجد ابهام دانسته است.

کمیسیون به منظور رفع ابهام شورای نگهبان، ماده (۱۸) را بدین شرح اصلاح نموده است؛ «متن ذیل به انتهای بند «ب» ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ اضافه می‌شود: «سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و مؤسسات اعتباری با صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌های مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان از شمول این بند مستثنی شده و به عنوان فعالیت بانکی تلقی می‌شود. بانک‌ها و صندوق نوآوری مکلف هستند حداکثر پس از هفت سال از تاریخ آغاز سرمایه‌گذاری، نسبت به اتمام سرمایه‌گذاری و خروج اقدام نمایند». بنابراین با توجه به اصلاح صورت گرفته توسط کمیسیون به نظر می‌رسد، ابهام شورای نگهبان نسبت به این ماده رفع شده است و بنابراین تصویب این ماده مورد پیشنهاد است.

نتیجه‌گیری

بنابر مراتب فوق‌الذکر اصلاحات صورت‌گرفته توسط کمیسیون در اغلب موارد رافع ایراد شورای نگهبان به نظر می‌رسد اما در مواد (۲) و (۴) و (۸) و (۱۷) برخی از ایرادات از جمله مغایرت با بند (۱۰) اصل (۳) قانون اساسی، مغایرت با اصل (۱۱۰) قانون اساسی و ابهام کماکان به قوت خود باقی است و بر این اساس ارجاع مواد مذکور به کمیسیون مربوطه با رعایت تشریفات آیین‌نامه داخلی مجلس جهت رفع ایرادات مورد پیشنهاد است.

شماره ماده	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون
۱	✓		
۲			✓
۴	✓		
۶			✓
۸			✓
۱۱	✓		
۱۲	✓		
۱۴	✓		
۱۶	✓		
۱۷			✓
۱۸	✓		

شماره ماده	مصوبه کمیسیون برای رفع ایرادات شورای نگهبان	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
۱	در بند (الف) ماده (۱) پس از عبارت «تعیین اولویت‌ها» عبارت «به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ اضافه می‌شود. در بند (ب) ماده (۱)، عبارت «معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و سازمان برنامه و بودجه کشور» جایگزین عبارت «و هماهنگی وزارتخانه‌های موضوع این ماده» می‌شود.	✓				با توجه به اینکه کمیسیون محترم، مرجع ارائه فهرست مذکور در این ماده را تعیین نموده، لذا به نظر می‌رسد ابهام شورای نگهبان در این زمینه مرتفع گردیده است. با توجه به اینکه عبارت «وزارتخانه‌های موضوع این ماده» حذف شده است و «معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و سازمان برنامه و بودجه کشور» جایگزین آن شده، به نظر می‌رسد ابهام شورای نگهبان در این زمینه مرتفع گردیده است.		
۲	یک تبصره به ماده (۲) به شرح زیر الحاق و شماره تبصره فعلی به (۱) اصلاح می‌شود: «تبصره ۲- مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهور به عنوان مؤسسه			✓		هرچند به نظر می‌رسد ابهام شورای نگهبان نسبت به سابقه قانونی این مرکز با اضافه شدن تبصره مذکور رفع شده است اما	

شماره ماده	مصوبه کمیسیون برای رفع ایرادات شورای نگهبان	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
	دولتی با استفاده از امکانات و نیرو انسانی موجود، ذیل نهاد ریاست جمهوری تشکیل می‌گردد. این مرکز با رعایت مصوبات شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات فعالیت می‌کند. اساسنامه این مرکز حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط نهاد ریاست جمهوری تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.					به دلیل آنکه مطابق ماده (۱۷) قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۵، صرفاً به منظور اداره امور وظایف رئیس جمهور مندرج در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تشکیل شده است، لذا تاسیس این مرکز ذیل «نهاد ریاست جمهوری» به جهت آنکه ارتباطی با وظایف رئیس جمهور در قانون اساسی و تعیین حدود آن ندارد، مغایر بند (۱۰) اصل (۳) قانون اساسی و نظام اداری صحیح به نظر می‌رسد. **بنابراین پیشنهاد می‌گردد این سازمان ذیل معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور تاسیس گردد.**	
۴	در ابتدای بند (ب) ماده (۴) عبارت «با رعایت اصل یکصد و دهم (۱۱۰) قانون اساسی» اضافه می‌شود. بند (ث) ماده (۴) را به شرح زیر اصلاح می‌شود: «در مورد احکام قطعی دادگاه‌ها و اسناد لازم‌الاجرای ثبتی و دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع قضائی علیه دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، سازمان برنامه و بودجه موظف است در اجرای بند «ج» ماده (۲۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴، قراردادها مرتبط با تولید محصولات دانش بنیان با واحدها و مؤسسات موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ را در اولویت قرار دهد				✓	علی‌رغم الحاق عبارت مذکور به ماده، با توجه به اینکه هرگونه تغییر در اساسنامه صندوق توسعه ملی مستلزم اذن مقام معظم رهبری بوده و این اذن از مقام معظم رهبری اخذ نشده است، **لذا ایراد شورای نگهبان و مغایرت با اصل (۱۱۰) کماکان به قوت خود باقی است و اصلاحات انجام شده توسط کمیسیون رافع ایراد به نظر نمی‌رسد. در راستای رفع ایراد پیشنهاد می‌گردد عبارت «اجرای این ماده منوط به اذن رهبری می‌باشد» جایگزین عبارت «با رعایت اصل یکصد و دهم قانون اساسی» گردد.** با توجه به اصلاحات صورت	**پیشنهاد می‌گردد عبارت «اجرای این ماده منوط به اذن رهبری می‌باشد» جایگزین عبارت «با رعایت اصل یکصد و دهم قانون اساسی» گردد.**

شماره ماده	مصوبه کمیسیون برای رفع ایرادات شورای نگهبان	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
						گرفته به نظر می‌رسد، **اولاً** ابهام شورای نگهبان در رابطه با واحدها و موسسات تحت حمایت این قانون مرتفع گردیده است زیرا در اصلاح صورت گرفته، تصریح شده است که منظور از واحدها و موسسات تحت حمایت این قانون، واحدها و مؤسسات موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ می‌باشد. **ثانیاً** با توجه به تصریح به رعایت بند (ج) ماده (۲۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در اصلاح صورت گرفته به نظر می‌رسد، مغایرت با نظام اداری صحیح و بند (۱۰) اصل (۳) قانون اساسی مرتفع شده است.	
۶	تبصره (ب) ماده (۶) به شرح زیر اصلاح می‌شود:واحدهای خلاق، اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی هستند که در حوزه صنایع فرهنگی و خلاق فعالیت دارند و از مهارت‌های انسانی، نوآوری و فناوری‌های جدید برخوردار هستند و نسبت به ارائه محصولات (کالا و خدمات) نوآورانه و فناورانه و یا بهره‌برداری از الگوهای جدید کسب و کار اقدام می‌نمایند. تشخیص مصادیق واحدهای واجد شرایط فوق برعهده معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور است. عبارت «با رعایت اصل یکصد و دهم (۱۱۰) قانون اساسی، در بندهای «الف» و «ب» ماده (۵۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴، عبارت «بیست درصد (۲۰٪) منابع موضوع این بند، جهت شرکت‌ها دانش بنیان و فناور به عاملیت صندوق نوآوری و	✓				**به نظر می‌رسد ایراد مغایرت با اصل (۸۵) قانون اساسی با اصلاح صورت گرفته در تبصره مرتفع گردیده است.** با عنایت به اینکه در مصوبه اصلاحی کمیسیون تصریح گردیده است که ۲۰ درصد ذکر شده، ۲۰ درصد منابع مذکور در بندهای (الف) و (ب) ماده (۵۲) می‌باشد که در این صورت اصلاحی در اساسنامه صندوق توسعه ملی رخ نمی‌دهد، **لذا ایراد شورای نگهبان مرتفع گردیده است و تصویب آن مورد پیشنهاد است.**	

شماره ماده	مصوبه کمیسیون برای رفع ایرادات شورای نگهبان	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
	شکوفایی با معرفی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات»» جایگزین عبارت «در بندهای «الف» و «ب» ماده (۵۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴، عبارت «و بیست درصد (۲۰٪) از آن، جهت شرکت‌ها دانش بنیان و فناوری به عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی با معرفی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۸) این قانون.						
۸	در جزء۱ بند الف ماده ۸ عبارت «وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح» جایگزین عبارت «رئیس ستاد کل نیروهای مسلح» می‌شود. بند الف ماده ۸ به این شرح اصلاح می‌شود: «متن زیر به انتهای این ماده الحاق می‌شود: شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، موظف است سیاست‌ها و اولویت‌های پژوهشی کشور و دستگاه‌های اجرائی موضوع بندهای «ب» و «پ» ماده (۶۴) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران را سالانه تدوین و تصویب نماید. شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان، برنامه‌ریزی و اقدامات لازم را در چهارچوب این قانون در راستای پیشبرد سیاست‌ها و تحقق اولویت‌های فوق‌الذکر انجام داده و گزارش اقدامات انجام شده را سالانه به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری ارائه می‌نماید». در بند (ج) ماده (۸) عبارت «توسط شورای مذکور» را پس از عبارت «اهداف مندرج در ماده (۱) این قانون» اضافه می‌شود. بند (چ) ماده (۸) را به شرح زیر اصلاح می‌شود؛ «متن زیر جایگزین ماده (۱۰) می‌گردد: ماده ۱۰- پارک‌های علم و فناوری دارای عرصه محدود در چهارچوب پهنه‌بندی شورای عالی معماری و شهرسازی و طرح جامع مصوب هیات امنای خود، در محدوده خود مشمول مزایای مواد (۷) و (۱۵) و (۲۲) قانون اداره و تشکیل مناطق ویژه اقتصادی در خصوص فعالیت‌های عمرانی، ساختمانی و خدماتی می‌باشند و کارکنان شاغل در پارک‌های علم و			✓		با توجه به اصلاح صورت گرفته **به نظر می‌رسد ایراد شورای نگهبان در خصوص مغایرت با اصل (۶۰) قانون اساسی مرتفع گردیده است و تصویب آن مورد پیشنهاد است.** به نظر می‌رسد هرچند ابهام مذکور توسط شورای نگهبان ناظر به نسبت بین سیاست‌گذاری توسط شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان و سیاست‌گذاری کلان توسط شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری مرتفع گردیده است و مطابق آن سیاست‌گذاری به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری واگذار شده و برنامه‌ریزی و اقدامات لازم در چارچوب پیشبرد سیاست‌ها، به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان تفویض شده است. اما **ابهام شورای نگهبان ناظر به نسبت این سیاست‌ها با سیاست‌های کلی نظام و صلاحیت‌های شورای**	

شماره ماده	مصوبه کمیسیون برای رفع ایرادات شورای نگهبان	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
	فناوری مشمول ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ بااصلاحات و الحاقات بعدی می‌باشند. آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف سه ماه پس از تصویب قانون به پیشنهاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. تبصره- در بند (۲) ماده (۴۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقا نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۲۱ عبارت «و طرح‌های مصوب شورای برنامه‌ریزی استان» پس از عبارت «مناطق ویژه اقتصادی مصوب» اضافه می‌شود».					**عالی انقلاب فرهنگی کماکان به قوت خود باقی است.** اساس با توجه به تعیین مرجع تشخیص انطباق با اهداف مندرج در ماده (۱) **به نظر می‌رسد ابهام شورای نگهبان ناظر به مرجع تشخیص مقرر در این بند رفع گردیده است و تصویب آن مورد پیشنهاد است.** علی‌رغم اصلاح صورت گرفته ابهام شورای نگهبان کماکان به قوت خود باقی است چراکه مشخص نشده است صلاحیت تصویب هیأت امنا چیست و صرفاً به فعالیت‌های آن اشاره شده و مرجع تصویب بهره‌مندی از مزایای مواد (۷) و (۱۵) و (۲۲) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد مشخص نشده است. شایان ذکر است در صورتی که صلاحیت هیأت امنا تشکیل شرکت و معافیت گمرکی مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی خواهد بود. بنابراین عدم تصویب آن مورد پیشنهاد است.	
۱۱	عبارت «صندوق‌های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌گذار موضوع بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ که فعالیت آن‌ها در تأمین مالی فناوری و نوآوری و فعالیت‌های دانش بنیان به تأیید شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان رسیده باشد. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر» جایگزین عبارت «نهادهای فعال در زیست بوم دانش بنیان شامل صندوق‌های سرمایه‌گذار جسورانه و	✓				با توجه به اصلاح انجام شده در کمیسیون **به نظر می‌رسد ایراد مغایرت با اصل (۸۵) قانون اساسی مرتفع گردیده و بر این اساس تصویب آن مورد پیشنهاد است.**	

شماره ماده	مصوبه کمیسیون برای رفع ایرادات شورای نگهبان	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
	خصوصی، شتاب‌دهنده‌های شرکتی، مراکز و کارخانه‌های نوآوری و صندوق‌های پژوهش و فناوری. آیین‌نامه اجرائی این بند از جمله تعاریف، حداکثر» می‌شود.						
۱۲	بند ب ماده ۱۲ به شرح زیر اصلاح می‌شود: ب- یک جزء به عنوان جزء ۱۰ به بند الف ماده ۳۱ قانون احکام دائمی برنامه توسعه کشور به شرح زیر الحاق می‌شود: ۱۰- رئیس پارک و فناوری استانی با معرفی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متناسب با حوزه مربوطه	✓				کمیسیون به منظور رفع ایراد مذکور از اضافه نمودن اجزای (۱۱) و (۱۲) به بند (الف) ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور صرف نظر کرده و عضویت «رئیس مراکز نوآوری دانشگاهی» و «نماینده اتحادیه دانشگاه‌های غیردولتی استان» در شورای برنامه‌ریزی استان را حذف نموده است که **رافع ایراد شورای نگهبان به نظر می‌رسد و تصویب آن پیشنهاد می‌گردد.**	
۱۴	در صدر ماده پس از عبارت «وابسته به خود را»، عبارت «در چارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه» اضافه می‌شود و در تبصره (۲) پس از عبارت «درآمد سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری» عبارت «با رعایت اصول پنجاه و دوم (۵۲) و پنجاه سوم (۵۳) قانون اساسی» اضافه می‌شود.	✓				اصلاح صورت‌گرفته رافع ایراد شورای نگهبان بوده و تصویب آن مورد پیشنهاد است.	
۱۶	در ماده (۱۶) پس از عبارت «به میزان پنجاه درصد (۵۰٪)» عبارت «با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی» اضافه می شود.	✓				اصلاح صورت‌گرفته رافع ابهام شورای نگهبان به نظر می‌رسد و تصویب آن مورد پیشنهاد است.	
۱۷	صدر ماده (۱۷) و بند الف آن به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۱۷ - با هدف توسعه صادرات محصولات دانشبنیان و ایجاد شبکهها شرکتها دانشبنیان در بخشها مختلف اقتصاد با اولویت تولید اقلام راهبرد موضوع ماده) ۱ (این قانون: الف- صندوق نوآور و شکوفایی و صندوقها پژوهش و فناور غیردولتی موضوع ماده) ۴۴ (قانون رفع موانع تولید رقابتپذیر و ارتقا نظام				✓	پیش‌نهاد می گردد که عبارت «و با رعایت حریم خصوصی افراد» بعد از عبارت «با رعایت محرمانگی» اضافه گردد.	

شماره ماده	مصوبه کمیسیون برای رفع ایرادات شورای نگهبان	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
	مالی کشور مجازند به عنوان رکن ضامن برا تأمین مالی در بازار سرمایه فعالیت نمایند. سازمان بورس و اوراق بهادار نیز مکلف است ضمن تسهیل انتشار انواع صکوک در طرحها فناورانه، امکان تخصیص بخشی از منابع صندوقها سرمایهگذار دارا مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار را در صندوقها و نهادها مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهور اسلامی ایران که در حوزه تأمین مالی فناور و نوآور فعالیت میکنند، فراهم کند. آییننامه اجرائی این بند توسط سازمان بورس و اوراق بهادار با همکار معاونت علمی و فناور رئیسجمهور و صندوق نوآور و شکوفایی ظرف سهماه پس از ابلاغ این قانون تهیه میشود و به تصویب هیأت وزیران میرسد. بند ب به شرح زیر اصلاح می‌گردد: با رعایت اصل یکصد و دهم (۱۱۰) قانون اساسی، صندوق توسعه ملی مجاز است نسبت به ارائه تسهیلات خرید به طرف‌های خریدار کالا و خدمات دانش بنیان ایرانی و تسهیل صدور ضمانت‌نامه‌های ارزی در بازارهای هدف صادراتی کشور اقدام نماید» عبارت «با رعایت محرمانگی» را پس از عبارت «بانک مرکزی، سازمان امور مالیاتی و سازمان تامین اجتماعی موظفند» اضافه می شود. پس از عبارت «صندوق نوآوری و شکوفایی» عبارت «و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و در چارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی» اضافه می شود. «جزء (۱) بند (ج) ماده (۱۷) را به شرح زیر اصلاح، جزء (۲) آن را ابقا و یک جزء به عنوان جزء (۳) به آن اضافه کرده است: ۱- دستگاه‌های اجرائی و مراجع قضائی مجازند در مواردی که نیاز به کارشناسی در حوزه دارایی‌های نامشهود وجود دارد، از گزارش‌های کارشناسی شرکت‌های ارزشگذاری دارایی‌های نامشهود استفاده نمایند. ۳- دارایی نامشهود مشتمل بر کلیه دارایی‌های فکری، حقوق ناشی از قراردادها و مجوزهای قانونی و نیز سرمایه انسانی، سازمانی و ارتباطی (شبکه‌ای) می‌باشد. وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری معاونت علمی و						

شماره ماده	مصوبه کمیسیون برای رفع ایرادات شورای نگهبان	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
	فناوری رئیس جمهور ظرف سه ماه از ابلاغ این قانون نسبت به تدوین دستورالعمل اجرائی نحوه تأیید صلاحیت، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود و نیز دستورالعمل اجرائی روش‌های ارزش‌گذاری دانش فنی محصولات دانش بنیان و استانداردهای حسابداری مربوط و نحوه محاسبه استهلاک آن اقدام کند».						
۱۸	«متن ذیل به انتهای بند «ب» ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ اضافه می‌شود: «سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و مؤسسات اعتباری با صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌های مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان از شمول این بند مستثنی شده و به عنوان فعالیت بانکی تلقی می‌شود. بانک‌ها و صندوق نوآوری مکلف هستند حداکثر پس از هفت سال از تاریخ آغاز سرمایه‌گذاری، نسبت به اتمام سرمایه‌گذاری و خروج اقدام نمایند»	✓				ابهام شورای نگهبان نسبت به این ماده رفع شده است و بنابراین تصویب این ماده مورد پیشنهاد است. بنابراین با توجه به اصلاح صورت گرفته توسط کمیسیون به نظر می‌رسد، ابهام شورای نگهبان نسبت به این ماده رفع شده است و بنابراین تصویب این ماده مورد پیشنهاد است.	